

Bæredygtighed

Dansk

Navn: _____

Klasse: _____

Hvad er bæredygtighed?

I dette hæfte skal du arbejde med bæredygtighed. Du skal løse forskellige opgaver, hvor du reflekterer over, hvad bæredygtighed er, og hvordan man kan leve mere bæredygtigt. Du skal også arbejde med argumentation og selv lave argumenter for et budskab. Til sidst skal du lave en kampagne, hvor du ved hjælp af dine argumenter opfordrer andre til en mere bæredygtig adfærd.

Opgave 1: Lav en mindmap med alle de ord, du forbinder med bæredygtighed. Tegn den i feltet herunder.

Bæredygtighed

Opgave 2: Gå sammen i grupper eller par. Diskutér nedenstående spørgsmål. I kan tage udgangspunkt i jeres mindmaps. Skriv stikord til jeres diskussion på linjerne.

2a) Hvad betyder bæredygtighed for jer?

[illegible]

Opgave 2: Gå sammen i grupper eller par. Diskutér nedenstående spørgsmål. I kan tage udgangspunkt i jeres mindmaps. Skriv stikord til jeres diskussion på linjerne.

2b) Hvad kan I selv gøre for at leve mere bæredygtigt?

[illegible]

Argumentation er kommunikation, hvor afsenderen i skrift eller tale fremstiller et begrundet synspunkt for at vinde modtagerens tilslutning til synspunktet. **At argumentere** for noget betyder helt enkelt at fremføre argumenter. **Et argument** er en begrundelse, der fremføres for eller imod en påstand, og det består kort sagt af en begrundet påstand.

Når man arbejder med argumentation, er der et par centrale begreber, som man skal have styr på, bl.a. **påstand**, **belæg** og **hjemmel**:

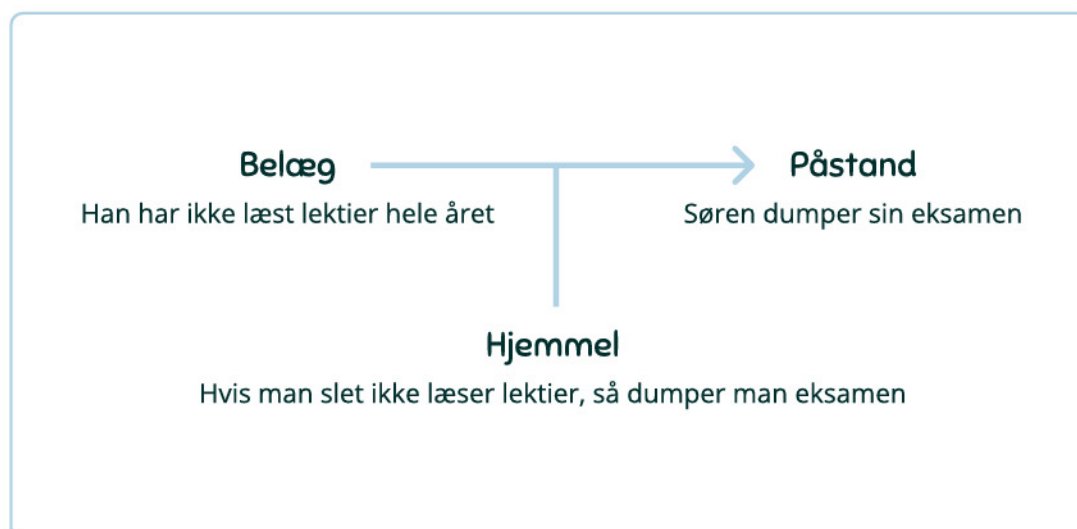
- En **påstand** er det, som man vil overbevise sin modtager om. Det kan fx være, at *vi skal flyve mindre*.
- Et **belæg** er så det, der forklarer og underbygger påstanden, fx *fordi flyrejser er dårlige for klimaet*. Når man skal finde belægget, er det en god idé at kigge efter ord som "altså, derfor, fordi, eftersom" osv.
- En **hjemmel** er det almene faktum, der gør påstanden gyldig. I dette eksempel kan det være: *Vi skal passe på klimaet*.

Toulmins argumentationsmodel

Nu har du lært en lille smule om påstand, belæg og hjemmel. Nu skal vi se lidt nærmere på begreberne.

En meget benyttet model til at analysere argumenter er den engelske filosof Stephen Toulmins argumentationsmodel. Denne model kan du med fordel bruge, når du vil se nærmere på, hvordan der argumenteres for de enkelte påstande og synspunkter i en tekst eller en tale.

Modellen viser opbygningen af et argument illustreret ved hjælp af de tre elementer: påstand, belæg og hjemmel. Herunder kan du se modellen med et teksteksempel:

Påstanden er kernen, da det er i påstanden, du kan se, hvad afsenderen gerne vil overbevise modtageren om. **Belægget** er den begrundelse, som afsenderen bruger som støtte for påstanden, og **hjemlen** underbygger belægget, så det fungerer på en fornuftig måde i forhold til påstanden. Du kan finde frem til hvert element ved at stille disse spørgsmål:

- **Påstand:** Hvad vil afsenderen overbevise modtageren om?
- **Belæg:** Hvad bygger afsenderen påstanden på?
- **Hjemmel:** Hvad er det for en begrundelse, der underbygger belægget, så belægget virker som en fornuftig begrundelse for påstanden?

Når man anvender Toulmins model, skal man kunne læse mellem linjerne for at forstå teksten. Hvis nogle af delene er underforståede, må man selv konstruere dem, når man skal lave en analyse. Især hjemlen er ofte implicit og underforstået - det vil sige, at den ikke står direkte i teksten. Som læser skal du derfor selv tolke dig frem til den nogle gange.

Opgave 3: Læs argumenterne herunder. Prøv derefter at finde frem til, hvad der er hhv. påstand, belæg og hjemmel i hvert af dem, og skriv det på linjerne.

Alle bør spise vegetarisk for klimaets skyld.

Det gør ingen forskel, hvad jeg som enkeltindivid gør.

Opgave 4: Forestil jer, at I skal overbevise jeres klassekammerater om at ændre på en eller flere af deres vaner for at leve mere bæredygtigt. Brug evt. jeres svar fra opgave 2b. Skriv nedenfor, hvad I gerne vil have dem til at ændre.

[illegible]

Opgave 5: Skriv et eller flere argumenter for, at de skal ændre noget. Skriv også både påstand, belæg og hjemmel.

[illegible]

Opgave 6: I skal nu lave en kampagneplakat med et slogan og et budskab, der opfordrer andre unge til mere bæredygtig adfærd. Forestil jer, at den skal trykkes i en skoleavis. Lav jeres kampagne på næste side. I kan skrive tekst, lave tegninger eller klippe noget ud og klistre på. Tænk over, at jeres budskab skal være tydeligt.

